

TKG

Nº 5/6

**ABITURIENTIDE
NUMBER**

1933

Sisu:

Möödunud leheküljed kohustavad — A. Karin. / Lahkumismõtisklusi — R. Kana. / Abiturientidele — K. Lipping. / Tartu Kaubanduskooli lõpetajaile / Mattuv lapsepõlv — R. Roosinupp. / Abiturientide tuleviku väljavaateist — M. Ratnik. / TKG abituriendid. / TKG lõpetajad. / Alles siis . . . — L. Kostabi. / Meie tänavune kirjandivõistlus — H. Jänes. / Õppekäik Saadjärve kalakasvatuse — E. Püssa. / „Iloli“ kolm aastat — K. Lipping. / Malenurk — K. Kriegerberg. / Kroonika.

I L O L I

TARTU KOMMERTSGÜMNAASIUMI JA KAUBANDUSKOOLI ÕPILASKONNA AJAKIRI

V aastakäik

Juuni 1933

Nr. 5/6

Möödunud leheküljed kohustavad ...

Teile, armsad kaasõppurid, mõtlen praegu lahkuja kohusetundega alljärgnevaid ridu kirjutada.

Teile, kes Teie veel edasi töötate oma otsingute, ideaalide ja eesmärkide keskel, Teie tuleviku lehekülgedele tahan avastada soove meie lahkujate möödunud lehekülgedelt. Selleks avan veel viimast korda meie Fortuunatempli noorte suure raamatu ja otsin lehekülje, kuhu oleme meie lahkujad koos Teiega mahutanud ja nii tihedasti kirjutanud ridu meie ühiseist rõõmest ja muredest, mis on tekkinud meile nii armsaks saanud kooliruumides.

Sealt leian, et tagajärjerikas on olnud meie ühine töö käesolnud õppeaastal. Meie suurearvuline õpilaspere on noortele omase innu ja hooga teotsenud käsikäes õpetajaskonnaga mitmesuguseis Õpilaskonna ühissetevõtetes, mitmekesiseis huviringes, õpilaskooperatiivis ja laenu-hoiu kas-sas, ajakirja toimetuses, huviohtuil, referaat-vaidluskoosolekuil jne. jne.

Ühiselt töötades, vaieldes ja üles-andeid lahendades oleme jõudnud saavutiseni, mis märgib ära kaugelt üle keskmise taseme.

Ühised tööalad, huvid ja elamus-ed on liitnud meid sõbralikuks pereks ja sidunud kooliga. Isetegevus on arendanud ja kasvatanud meis kõiki neid häid omadusi, mida nõuab meilt kõigilt ühiskondlikkude hüvede taotlemine.

Hinnates tehtud töö tagajärgi, avaldan kõigi õpilaste nimel sügavat tänu koolijuhatausele, õpetajatele ja vilistlastele, kes on vaimustanud meid isetegevusele ja oma nõuannetega elustanud Õpilaskonna ettevõtteid. Samuti südamlikult tänan kõiki isetegevuse org-ide juhte, kaasõppureid ja oma armsat V-a klassi, kelle usaldusele toetudes võisin oma üles-andeid ja kohustusi kogu õppeaasta vältel täita ja rühkida kõigi kaaslastega kõrgete aadete ja paleuste suunas.

Tahan loota, et leiate väärilise juhi, kellega järgmisel õppeaastal koos alustate jälle oma tööd ja rün-date oma kõrgete aadete poole. Kuigi meist lahkub osa, tahame siiski alati olla Teiega, ka hiljem Teie rõõ-mest ja tegevusest osa saada ja alati oma õpilasi ja kooli südames kanda.

Kandke ja arendage edasi meie vaimu! Olen veendunud, et püsiva, intensiivsema tööga jõuate Teie järg-misel aastal võib olla palju lähemale neile mäeharjadele, kui meie seda käesolnud õppeaastal teha suutsime.

Nii, armsad mahajääjad, nii kohus-tavad möödunud leheküljed Teid uutele tegudele ja otsinguile. Tor-make ja ühiselt võitke jälle kõik takistused ja jõudke üha lähemale neile lumistele kõrgustikkudele, kus teostuvad Teie eesmärgid ja ideaalid!

Nii jäävad Teile kirjutada tule-viku leheküljed. Jäädvustage sinna

kõik, mida suudavad noored täis keevaveresust, elujõudu ja energiat.

Ühiselt kirjutage Teie vabanevaile lehekülgedele tulikirjal tegudest, mis kõnelevad armastusest kooli, kodu, riigi ja rahva vastu.

Selle kõige hääks kordaminekuks tõstke silmad üles ka nende mägede

poole, kust Teile jälle uut energiat, vaimu ja abi tuleb.

Teie edaspidistele otsingutele häädu, õnne ja kõiges kordaminekuks soovin kõigi lahkujate nimel,

Teie lahkujate õppurvanem

Aug. Karin.

Lahkumismõtisklusi.

Taas lendab meid 52!

Me tulime, tillukesed poisid-plika-kesed, täis lootusi-unistusi, üle kesk-kooli läve. Klassid tulvil täis, istu-sime võõrastades vagusi 90 teaduse-himulist õppurit. Kõik me tahtsime kord lõpule jõuda. Siiski pole seda kõik suutnud teha. Klassist klassi jäi maha kaaslasi me ühisest perest. Kuid ka iga algav aasta lisas uut verd eelmistest klassidest ja nii jõudis finiši 52.

Olime võõrad. Möödus aastat paar, isegi kolm, kui hakkasime „sõiduvette“ jõudma. Energiliselt lõime kaasa kõik isetegevusele ja ühissetevõtteile, kusjuures tuleb eriti mainida V-a klassi, kes on isetegevust suutnud juhtida kõrgematele sinimägedele — ikka tõususuunas. Väärilikalt, kuid tujukalt on ka V-b kaasa sekundeerinud.

Filmina möödub unistusis möödunud pool aastakümnendit, täis rõõmu, sädelevat noorustuld, ülemeelikust ja tõsist tööd. Meenuvad minevikku kadunud ilusamate aegade mälestused. Mõeldes noile aegadele teadmise-ga, et peame lahkuma, poeb kurbus ja kahetsustundmus tahtmatult põue, ei kordu ju kunagi me elus noorus ja koolipõlv.

Hellitatusena viib meid elu murd-laine majanduslikult vaevlevasse kõrgepingega elektriseeritud maailma — elu ulgumerele. Püsime ning läbime elu võitjatena ainult siis, kui tõstame

mitmekordselt kõrgemale koolis teritatud vaimurelvad vanempõlve sõjamõllus omandatud pessimismi tõve vastu, mis püüab hävitada paljude aatelite noorte intensiivsema ning vähegi erksama tegevuse. Sellepärast peame püüdma ajavoolule jõudumööda uut verd lisandama. Töötame kodumaa hää tulevikku ja rahva kasuks. Heidame eemale enesekasu orjalikud püüded, mis nii loomulikud praegusele generatsioonile. Meie, TKG lõpetajad, peame kõik karid vaid ausa tööga ületama ja võitma. Töö on see, mida tahame rõhutada. Töö on see, mida peame tegema, kuni päev on, olgugi et meist kõik ei veere marjamaale, vaid osa ka karjamaale. Kuid ka „karjased“ ei tohi tööd karistusena võtta, vaid kui vaba üldtahte avaldust ja abinõu ideaalide saavutamiseks. Ärgem põlakem tarviduse ja vajaduse kordadel ka adrapuud haaramast, teades, et kodumaa vajab ka haritud töölisi-põllumehi. Lootes koolist ellu siirdudes ainult oma erialale vastavat tööd saada, ning hiljem seda mitte leides, võib paljude pettumus mõnikord vägagi suur olla. Seepärast saame aru, et mingisugune töö ei põlga koolis omandatud teadmisi ja haridust, vaid need aina suurendavad töö tagajärgi.

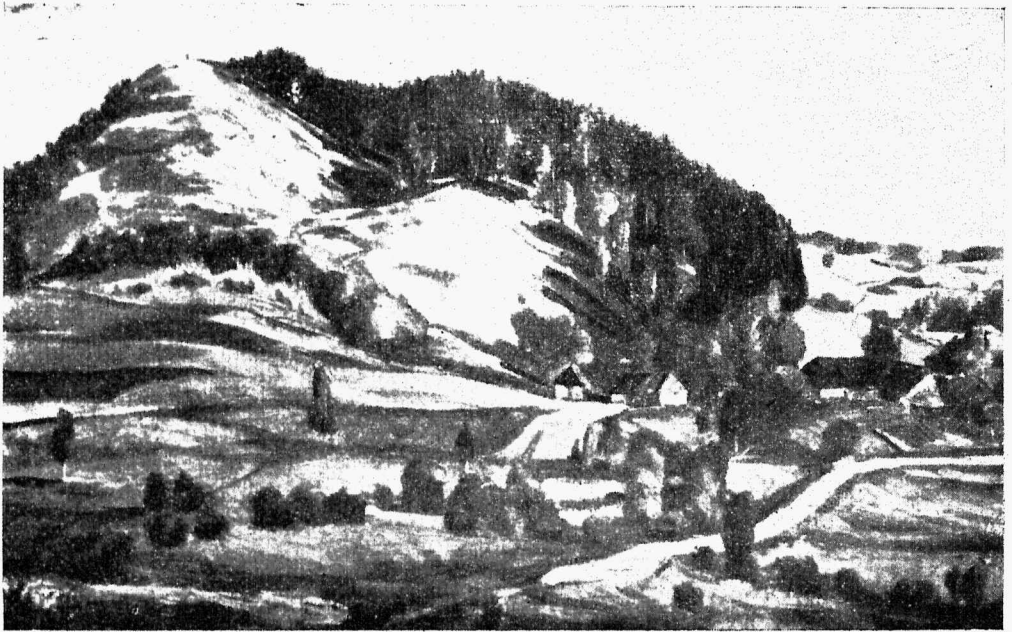
Töötades möödub vast peagi teine pool aastakümnendit. Seisatume hetkeks kord tulevikus abituriendiks tunnustava sümboli ees, mille tagakülge

ehib II N. P. k. 18. 1938. Tol momendil tuletagu see püha kohustuse kutse meile tähtaega meelde, mil oleme lubanud hetkeks koguneda neisse ruumesse, kõvendama sidemeid, mis ühendavad meid, kool, sinuga.

Lahkunud! Aitame igaüks kaasa kooli hää nime, käekäigu ja tuleviku

kindlustamiseks. Peame kalliks mälestusi koolist. Need suured mälestused kohustagu meid kooli ja kasvatajate suurt ja tähtsat tööd väärikalt hinnates, neid tänutundes meenutama.

Rich. Kana.

Väike-Munamägi.

E. Ahas.

Abiturientidele.

Sa julgelt astu raskustele ligi
Siin Vaevamaal ja pühi higi
All Viru sinimustja taeva vöö,
Kus ootab taas suur homse päeva
[töö —
Maad Peipsist mereni veel hoida vaba.

Ning õitsvaid kortse näolegi sigib,
Sind tabab tüüril tihti tume öö,
Kuid pimeduses, vaearikkas töös
Sa julgelt astu!

Järkjärgult kulda elamise higin
Tuul üles ajab mullast sinu ligi,
Ning särav päike närbumise öös
Kõik mureaurud südamest ta sööb —
Suur hommik siis, ning oma rada
[pidi

Sa julgelt astu!

K. Lipping.

Tartu Kaubanduskooli lõpetajaile.

Meile armsaks ja koduseks saanud koolimaja vaatab üpris mureliku klaaspilguga vastu heledale kevadpäikesele. Tahab ju temast lahkuda vilka mesilasperena 26 reibast tüdrukut-poissi, kes on pea igas klassiruumis veetnud ühe õppeaasta oma rõõmude ning väikemuredega ja rutanud vana koolimaja treppidel esimesest korrast kuni kõige kõrgemani.

Ka meie 26 ülevat kevadmeeleolu tumestab elolev lahkumine kalliks ja lähedaseks saanud kaasõpilasist ja õpetajaist. Viime enestega kaasa nii mõnegi kauni mälestuse koosviibitud aegadest, mil polnud puudu rinnas pulbitsevast noorustulest. Kolme aasta pärast tuleme sulle jälle külla, armas koolimaja, et kohata tublisid kooliõdesid ja -vendi. Me näeme üksteist jälle 1. mail 1936!

—sti.

Mattuv lapsepõlv.

„Laps, elu on sinu päralt. Palju aastaid on sulle. Ära raiska neid asjatult! Iga asjatult raisatud silmapilku kahjatsed kibedalt. Hoi a neid tunde, mis sulle antud!“

Ema, ma tahaksin sulle vastata, tahaksin kõnelda. Ma ei või aga. Pisarad valguvad silma. Ema ja poeg helduvad. Langevad üksteisele kaela ja nutavad.

Üks... kaks... kolm...

Poeg kuulatab, loeb. Loeb hirmuga. Vana seinakell taob jälle, taob halastamatult tunde.

„Ema, ma pean minema. Aga ma tulen tagasi. Tulen jälle, kui saan. Ole terve!“

„Jumalaga poeg! Ära raiska asjatult aega!“

Ma ruttan. Eemale, eemale siit. Olgugi et lahkumine valus.

Ema nutab. Poeg läheb linna. Kooli. Ema süda on raske. Ta tunneb, et kaotab armastava lapsesüdame. Ema tunne ütleb, et kord tulevad inimesed, kes tõendavad, et neil on rohkem õigust ta lapse üle.

Ma jookseksin. Valus on vaadata tagasi. Üksinda seisab ema toa nurga juures. Jõuetult tõuseb käsi, et leh-

vitada. Tõstan mütsi, lehvitan, siis olen kadunud heki nurga taha.

Ema ei näe mind ja mina emat.

Laps, kas sa põgened ema armastava südame juurest? Ema, kas sa pead oma armastava lapse südame kaotama.

* * *

Tuul vuhiseb. Külma on mu katuse kamber. Ihkaksin koju. Sääli on soe. Kuid ei, ma pean ju õppima, pean käima koolis.

Kodus armastav ema.

Hirmuga märkan ma, et kirjad, mida ma emale saadan külmemaks muutuvad. Ja tema kirju, neid ei loe ma enam nii hoolikalt kui enne, jätkub vaevalt aega kiiresti läbilugemiseks. Ma võõrdun emast. Rebin kalli ohvri ta armastavalt südamelt.

Mis sunnib mind aga võõrduma emast? Miks jääb mul aega tema jaoks vähe? Andesta ema, kui ma lubasin sulle, et armastan sind igavesti, olin laps. Ma ei mõistnud, ei teadnud, et võib midagi enam olla kui armastav ema. Aga nüüd? Minus ärkab mees.

Oh ema, andesta! Ta ilmus. See, kes sinult lapse rõõvib. Oli see unes

või ilmsi. Ta tuli kui valgus mu teele. Ka tema on naine nagu sinagi. Aga ta on noor, tema otsa ei kata kortsud. Ta on ilus, ta nägu on valge. Ta on — tütarlaps.

Ema ära pahanda, halasta! igaveseks ei või ma sind armastada üle kõige. Ära ehmu, kui ta ühel päeval tuleb ja ütleb sulle: „Vaata, see sääl on sinu poeg, kelle ma sinult

röövisin. Kelle armastava südame kisun sinu käest.“

* * *

Mu lapsepõlv, kõige kaunim aeg, on möödumas. Ei ole midagi ilusamat kui see. Ei ole aga midagi valusamat kui mälestus sellest.

Võiks inimene olla igavesti laps!...

Rasmus Roosinupp.

Kooliteel.

E. Ahas.

Abiturientide tuleviku väljavaateist.

Motto: »Das letzte Evangelium in dieser Welt ist: kenne deine Arbeit und tue sie!«

Vanemate suure enesepiiramisega, kes säilitasid viimseid sente meile õppimise võimaldamiseks, ja sooviga, et elu meil oleks „kergem“, jõuame juba niikaugemale, et lõpetame kooli. Saame täisnimese õigused, evime vastutusi ja kohustusi; peame ise valima teid ja abinõusid eesmärkide saavutamiseks. Meie senise elufilosoofilise verbi „tahtma“ asemele peab

astuma paratamatult „võima“, sest vastasel korral hävime.

Mäletame veel neid kuldseid aegu, mil elu näis legendaarse maana, tulvil täis õnnevõimalusi, kuna inimelu näis nii lühike olevat oma igatsuste kaatmiseks. Nüüd ei ole meile elu enam muinasjutt ega idülliline liblikalend, vaid võitluste- ja vaevaderikas reaalsus. Elu pole kaugelki nii roosiline kui meile seni paistis raamatulehtede läbi.

Intelligentsi töökriis on muutunud

järjest rõhuvamaks ja laiemaks, kuna pole sellele leitud lahendust. Kohasaamise lootusi kontoritesse ja kantseleidesse on väga vähe. Ja kui ühele väikesele kogule meist avaneb võimalus edasiõppimiseks, siis tuleb sellelegi vaadata kui põgenemisele elu reaalsuse eest, sest kõrgem haridus ei pehmenda valitsevaid olusid. Halba numbrit oli küll raske vanaemaile näidata, kuid veel raskemad ja valusamad on etteheited: „Oleme sinu pärast vaeva näinud, katsu nüüd ka ise!“ Mida teha siis, kui puuduvad võimalused? Oleme Hamleti seisundis, küsides: „To be or not to be!“

Nietzsche ütleb Zarathustra suu läbi: „... sina hüppad aga hobuse selga! Ja nüüd ratsutad sa nobedasti oma eesmärgi poole? Ratsuta aga päälle, mu sõber! — aga sinu vigane jalg on ka ühes sinuga hobuse seljas.“ — Teooria ja praktika! Eluõpetus on teooria ja elu ise — praktika. Evime küll teoreetilisi kaalutlusi ja juhtnööre, kuid oleme „vigase jalaga“ — me praktika lonkab. Hukkume vast enim kui suudame „oma jalga arstida“?

Kuid sääl ütlevad meile mineviku vaimukangelased: „Tunne elu! Õpi temast! Kes elu ei juhi, seda juhib elu ise!“ Nietzsche ideaal — inimene on kui sõjamees. „Milline sõjamees tahaks säilitamist?“ küsib filosoof. Naiivsuseks on karta võitlust kaotuste pärast, sest tegevuseta olekus on kaotused tuhandekordsed. Sõjamees elab aina sõjale. Nii peame elama oma ülesannetele. Noorte

ideed peavad olema nagu kisavad imikud, kes ei lakka karjumast enne kui tuleb rahuldus. Elu on vaid abinõu, mitte eesmärk, muidu oleks kogu inimkond juba eesmärgi saavutanud. Elu on abinõu kõrgete kultuurülesannete täidumiseks. Elu on inimsoo eesmärkide teener! Kes nii usub ja loodab endasse, see võidab ja elu kuulutab temale evangeeliumi.

Kui Lamennais küsis isamaapöögadelt „Kuhu lähete?“, siis vastasid nad, tulvil rõõmu: „Läheme võitlema isamaarmastuse ja oma rahva nimel!“ Neile ustavaile isamaalasile ütles Lamennais: „Olgu õnnistatud teie relvad, vaprad sõdijad!“ Võtkem neid eeskujuks ja saagem ise niisuguseiks loosungiga — ma tahan oma rahvale rohkem anda kui talt pärandina vastu võtsin! Oma sugurahvas olgu noorte tahtemootoreiks ja ekstaasilätteks, mis süütab südameid põlema, loob meist kangelasid, kannatajaid ja prohveteid.

Ja kui meile elus usaldatakse ainult väikesi ülesandeid, siis ei tohi meie mitte sumbuda igapäevsuse rasvalõhnas, vaid me silmi ees helen-dagu tõde.

Lahkume oma koolist R. Rohu sõnadega: „Ma ei tea, mida toovad mulle tulevad päevad, kuid elu on ilus. Kui mitte muus, — siis päikeses, tuules, tähtedes, pilvis... Kõik muu on mulle võib olla kättesaamatu, kuid seda ei saa mult keegi võtta, enne kui tuleb surm. Olgu tervitet sellepärast elu, olgu tervitet tulevad päevad.“

Meinhard Ratnik.

TKG abituriendid.

V-a klass.

Hilda A. — silvakas, pika kasvuga, pruunisilmaline, vähe idamaa rahvaste raassi kalduv tütarlaps, kes tänapäevani ainsana klassis säilitanud pikad patsid. Iseloomult on ta tagasihoidlik, hääsüdam-

lik, kõigi vastu lahke, korraarmastaja väljendusviisilt. Omab enesehukust ega avalda end kõigile. Ei armasta teistest rääkida halba, seltskonda ja tantsu, vaid on meeldunud ilusasse, mugavasse kodusse, kus ta on väga elav ja energiline

ning eriti hell väikeste beebide vastu. Evib eeskujulikku käekirja. Tulevikus siirdub arvatavasti tegelikku ellu.

Herta E. — tulisiilmne sale brünett, kes meile tuli IV klassi Kaubanduskooli vilistlasena, kuid lõbusa iseloomu, vastutulelikkuse tõttu kodunes peagi ega

pealiskaudne. Eelistab sporti, pidusid ja teatrit ning omab talenti kombineerida lavatantse. Rõhutab enese mina, sellepärast mõnikord teistega käitlemises kohati hoolimatu. Ta on musikaalne ja sõnapidaja. Tulevikust vaikib, aga võibolla on see siiski kehakasvatuse instituut, kuhu ta as-

Kommertsgümnaasiumi XI lend.

- I rida: M. Kuld, P. Kriisman, M. Meister, S. Marran, E. Orav, A. Pehk.
 II „ H. Oigus, T. Süld, N. Lipstu, M. Sassi, A. Karin, dr. E. Markus, R. Kana, E. Vokk, E. Ronk, A. Pruvel.
 III „ L. Sikka, H. Saks, G. Postov, M. Surva, V. Lage, S. Kühle, L. Kadak, H. Sellkäari, M. Paltser, L. Kostabi, K. Kauer.
 IV „ B. Meos, V. Lubja, L. Veltbach, E. Mõistus, E. Grünfeld, A. Gern, H. Alba, L. Praakli, E. Mihkels, H. Einberg, M. Ratnik
 V „ E. Kuusik, E. Lude, K. Lipping, R. Grassman, E. Hinno, A. Kankar, H. Peets, A. Pruuli, J. Rosin.

ole kunagi märgatav olnud uustulnukina. Igakord leiab naljasõnu, väga tuntud on ta humoristlik lause: „Pane edasi!“ Eriti silmapaistev korralikus kooliskäimises, sest ta pole kordagi puudunud. Tulevikust palju ei kõnele, kuid mõnikord vihjab siiski ülikoolile.

Adelheid G — sinikashallisilmaline, tumedate juustega, kasvult võrdlemisi pikk tütarlaps. Enese avaldamises on tagasihoidlik ega kritiseeri ka teisi. Tüüb kõigist kiiresti, sest ta on kapriisne ja

tub oma huviala — kehakultuuri täiendamiseks; armastab reisida.

Elvine G. — pikim tütarlaps V-a klassis. Suurte, pruunide silmadega brünett. Esimesil aastail oli lõbusaloomuline, ent viimaseil aastail on tõsinenud. Laseb end kergesti mõjustada. On teadmishimuline ja kirjandushuviline. Armastab muusikat, teatrit ja moodsat rõivastust. Esinemises tagasihoidlik, ent kui keegi kord temasse nakatab naerutuju, siis ta naerab kaasa kogu südamega. Harrastab

sporti, millest eelistab tennist. Tulevikukavatsuseks — ülikool.

Klaudia K. — tumedate juustega keskmist kasvu tütarlaps. Iseloomult avameelne, lõbus, sageli vallatustes üle-meelik, hääsüdamlik ja aitamisvalmis. Viimast kasutatakse kaasõpilaste poolt vene keele tunnis, mida ta valdab, sest põlvne vene rahvusest. Armastab tantsu, laulu ja blond poisse. Tuntud hää joonistajana, ning ta vihkude kaantelt ja lehilt võib leida uuemaid moode rõivastuse alalt. Üldiselt teistest mõjustatav. Kavatses kohta otsida ja selle saamisel ülikooli minna.

Pauline K. — hüüdnimega „Väike baby“, noorim tütarlaps V-a klassis. Iseloomult vaikne, tagasihoidlik, alati tasakaalukas, hääsüdamlik. Toimelt aeglane ja pikaldane. Iseloom harmoonib välimusega: ta on üle keskmist kasvu, valgevereline, erilisel heleblond, habras ja õrn. Eelistatud sõbranna, üleolekuta ja valitsemishimuta. Suureks nõrkuseks kriminaalromaanid. Tulevikus hakkab halastajaõeks, kuigi tal praegu on meeldivaks ülesandeks teisi friseerida.

Armilde K. — pikakasvuline sale blondiin. Iseloomult väga tujukas, koguni äärmusisse kalduv; koolis on omaette, kuid väljaspool kooli lõbus, üllatusi armastav, kergesti haavuv ja hingeline. Ei armasta aru anda oma tegevusest ja kavatsustest ei enesele ega teistele. Evib pinginaabris algusest päälle parimat sõbrannat, kellele avaldab mured ja pisirõõmud. Tunneb huvi kirjanduse vastu. Tulevikukavatsused teadmata.

Marta K. — energilise perenaise tüüp, seepärast vajatav eriti ekskursioonidel julge ja otsene, kes ägedalt enda vaateid kaitseb ega teravusi ei vabanda. Temperamentne, lõbus ning armastab seltskonda, kus ei tunne ise ega lase ka teistel igavust tunda, ja Võrumaad ning võrulasi. Omab püsivat jõudu ja värskest ega näi kunagi millestki tüdivat, vaid viib kõik täide, mida ette võtab. Kooli „õõbik“, sest laulab vaimustavalt, mida kõigi poolt tunnustatakse.

Selma K. — suur optimist, hääsüdamlik ja teravmeelne. Elab kaasa igat ja igale. Oma väiksemad saladused usaldab teistele, kuid suurimad hoiab enesele.

Armastab punaseid pükse, kannuseid ja „mööka“. Tundide ajal vaidlusehimuline ja vallatumaid. Tihti hajameelne, millele järgneb suur rabelemine. Armastab spiritismi ja anekdoote, millistele kaasa naerab pisarateni. Teotseb palju muusikaga nii koolis kui mujal. Klassis tegeleb kassameistrina. Tulevikus kavatses õeks hakata, milline elukutse iseloomule väga sobiv. Võiks hakata ka tegelikuks perenaiseks.

Salme L. — üle keskmist kasvu, tumedate juustega, eelistab taimetoite. Liiga jonnakas ja tujuudele alistuv, kuid ei pane teisi nende pärast kannatama. Kaaslastele vähe tuntud, on kõige auahnem. Huvid koondunud rohkem teaduste ümber.

Leida P. — kahvatu, külmade näojoontega, mida rõhutab eriti soenguga. Arenenud ja hää matemaatik. Iseloomult hingeline, otsene, temperamentne vaheldustarmastaja, muusikast mõjustatav nukrutsemiseni, lavatalendiga romantiline ja traagiline tütarlaps. Klassile võõras, kuigi ta on avameelne ja lõbus. Maailmavaatelt suur pessimist, tundes end elu võõrastütrena. Omab varjundirikast häält. Loeb palju kirjandust. Tulevikus asub kodu ja selle ümbrust kaunistama.

Hilda S. — hallisilmaline shataän. Koolis vaikne, võrdlemisi passiivne ja vaatleja ning kergesti haavuv tütarlaps. Kodus olevat lõbus. Klassile üldiselt võõras, sellepärast temast palju ei räägita. Tulevikus soovib kohale saada.

Leida S. — punakasblond, väiksem tütarlaps V-a klassis. Esineb vaatlejana ega räägi palju enesest ega teistest. Abivalmis, tujukas ja vaikne tütarlaps. Väljaspool olevat siiski elavam. Üldiselt klassile võõras. Tuleviku kavatsuse jaoks ei ole sobivat sõna leidnud.

Ellinor M. — brünett, pikakasvuline tütarlaps. Maitsekas ja loomuliku intelligentsiga. Seltskonnas lõbus, kodus aga unistaja. Skeptik, teistest mõjustatav, teistest vaikiv, hää perenaine. Armastab mugavat kodu, mida kaunistaks ilusa, maitseka näputööga. Tulevikust ei räägi. Arvatavasti siirdub kodutallu. Ootab tulevikuprintsi.

Ella M. — pruunisilmaline brünett. Iseloomult tagasihoidlik, vaikne, enesesse süvenenud, kõigega leppiv, kergesti haavuv ja püsimat, teistelt mõjustatav. Ei

ela seltskonna elevusele kaasa. Armastab mugavat kodu, kasse ning kanu. Tulevikust ei räägi.

Elfriede O. — võrdlemisi väike tütarlaps. Mõtlemisel peab kinni reeglist „enne mõtle, siis ütle“, muidu iseloomult optimist ja lõbus, tahtejõuline, edasipüüdlik, kuigi ees raskusi; korralik, iseseisvuses kõikuv. Teiste saladusi ei hinda kuigi kõrgelt. Temale meeldib kõik, aga teda ei huvita siiski midagi erilisel.

Linda K. — temperamentne, elavate liigutustega. Esinemises kindel, jäädes truuks oma tõekspidamistele, kui ka terve maailm vastu seisaks. Kirjanduslike kalduvuste ja huvidega, eelistades eriti Juhani Ahot ja teiste kirjanikkude romantilisi teoseid. Romaanide kõrval haaratud ka luulest. Vabal ajal harrastab bridzhi. Tulevikus kavatseb minna ülikooli õigusteadust õppima.

Richard K. — shataän, pikk, sale ning painduv orduvend, olles juba neljandat aastat klassivanem ehk klassijuhataja tavaliises väljendis „vallavanem“. Iseloomult iseteadev, häatahtlik, lõbus, korralik ning viisakas ja avameelne. Isetegevus aktiivsemaid ning kandvamaid jõude, võttes osa igast Õpilaskonna üritusest, sest omab peale kõige muu Õpilaskonna „abipresidendi“ tiitlit. Omab musikaalseid andeid, olles pidevalt aastaid trompetistiks kooli orkestris. Tulevikukavatsusis tuleb kõne alla esijoonese kaitseväeteenistusse minema ja siis — esialgsete lootuste järele siirdub ülikooli.

Aleksander K. — karedate natuurlindlokiline põhjatõu tüüpne esindaja. Au on tal olla pikim õpilane V-a kl., kuid tänu sellele omab kvantumi energiat, tasakaalukust, samuti igas alas silmapaistvust, kuid enese suhtes kinnisust ja tagasihoidlikkust. Aga viimasel ajal näitab erilist tendentsi elavnemisele, mispärast teotseb aktiivselt ja energiliselt Õpilaskonna organisatsioon. On juba aastaid kooli orkestris ja signalistiks ekskursioonidel imiteerides metsasarve. Tarvitab kõnes sageli „näiteks“ ja „tähendab“, kuigi midagi näitena tuua ega tähendada pole. Tuline patrioot ja põline kaitseleitlane. Tema armsamaks tegevuseks on tütarlaste juuste sasimine. Kõige muu kõrval propageerib ägedasti

karskust. Tulevikukavatsusist siirdumine kaitsevähke ja siis tegelikku ellu.

Edmar K. — pikk, sale, hallisilmaline — tütarlaste otsituim tantsupartner. Tuli meile IV klassi Kaubanduskooli vilistlasena, mispärast väheste aastatega pole veel suutnud klassiga täieliselt ühtida. Iseloomult võrrale kinnisena ja õiglasena näiv. Omades näitleja ja slaagerdaja talenti, kusjuures armastab eriti tantsu ning moodsat keelt. Omab huumorimeelt, kritiseerides tütarlapsi ja õpetajate õpetamise meetodeid. Muidu seltskondlikus käitumises lõbus ja korrektne, samuti argipäevaelus hää kameraad, kui teda ainult vääriliselt mõista. Tulevikukavatsuste küsitelule vastab: „Isamaa kutsub!“

Eduard K. — natuurlokkidega shataän, keskmist kasvu kaasõppur. Väliselt näib vagasena, iseloomult on tagasihoidlik, enesesse süvenenud, hääsüdamlik ja vastutulelik. Temale on tundmatu vihasumine, meelsamini lepib valitseva olukorraga või jääb truuks oma idee fixile. Lemmikmänguriistaks viiul ning armsamaks ajaviiteks kalapüük. Aga veel rohkem kui kalu püüda meeldib talle reisida nn. „ajas rännata.“ Omab muuhulgas ka ärilisi kalduvusi. Ka teda kutsub esijoonese kodumaa ning siis võtab vastu „ajarändurit“ Tartu Alma Mater.

Karl L. — keskmist kasvu blond, prillekandev rühirikas kaasõppur. Populaarne nii koolis kui väljaspool, olles aastaid „Iloli“ tegevtoimetajaks ja karskusaate levitajaks. Kodus igal ajal: nii spordis, kõnelemises, luulevallas kui ka keeleuenduses, kusjuures tegelikku ellu suhtub kritiseerivalt, tegeledes alati filosoofiliste ja usuliste probleemidega. Samuti süveneb silmapiirile kerkivate küsimustesse täiskasvanu tõsidusega. Vaidlustes ei aja taga jonnakust, aga ei lase ka muuta teistel oma esialgseid veendeid. Mõtteilt on algupärane ning uudne, säälijuures töötab energiliselt, aetuna puht töötahtest, kusjuures teised huvid jäävad tagaplaanile. Eriti tegeleb kirjandusega, lugedes teoseid huvi ja maitsekohaselt, kunagi aga mitte ajaviitelektüürina. Muide lõbus seltsimees ja seltskonnas kõike kaasa-tegev, ainult tants ei huvita teda miskipärast. Tulevikus sammub sisse Alma Materi uksest, et saada kord teoloogiks.

Eugen L. — tõsiste pruunide silmadega, keskmist kasvu brünett poiss. Iseloomult hääsüdamlík, kaastundlik, nooruslikult muretu, ning õpinguis hinnangute määramisel kartlik, mispärast väljakujunenud alatine fraas peale vastamist: „Mis ta pani?“ Kõigiti hääsoovlik ning abivalmis; ei tee teistele halba, haavudes põhjalikult, kui seda temale tehakse. Eraelus kirglik kalamees, seltskonnas lõbus, kaasa-elav. Alul läheb kaitsevákke ja siis arvatavasti ülikooli.

Bernhard M. — Keskmist kasvu, tumedate juustega huumoririkas klassivend, samuti Orduvend. On olnud pidevalt aastaid muusikaringi juhataja ja orkestri „päalik“, mispärast too amet nõuab ka palju tööd ja energiat. Eriti viimast leidub temas suuremal määral kui ühelgi teisel. Sääljuures ta pole sõnateoreetik, vaid läbi-läbi teoinimene, mille tulemusena ka saavutised tagajärjekad. Terve kooliaja vältel kaasa löönud kooli orkestris, teeninud viimaseil aastail „saxofoni kuninga“ tiitli. Muusikaga paralleelselt tegeleb ka spordiga, millisest eelistatumaks alaks suusatamine. Täiel määral seltskonnainimene nii koolis kui väljaspool, tühtlasi ka põline poissmees. Kus kunagi tarvis cantust lahti lüüa, siis küll selle eest hoolitseb juba „Bännu“. Tulevik — alul sõjavägi, siis enese edasiarendamine muusika alal konservatooriumis.

Artur P. — süsimustade naturlokki-dega keskmist kasvu tõmmujumeline brünett orduvend. Iseloomult huumorlik, hääsüdamlík ja enamail juhtudel avameelne korterinaaber. Omab muusikaalseid andeid, mispärast mängib klarnetil alati lõbusamatel silmapilkudel „Vanaisa polkat“ ning lemmiklauluna põrutab kohates tütarlapse melodiat „Õelge iga naisele, sõida otse põrgusse“. Juhtis esimesel poolaastal Tartu suurimat „panka“. Seltskonnas lõbus, kuid omab harjumust, mis tal traditsiooniks muutunud, õppida kõige „rohkem“ kevadel „jalad külmas vees“, mispärast isegi sel ajal teab oma nime saksa keeles. Kõl bab hääks sõbraks, aga tükib riidlema, oma veendeid teistel juba ei lase kõigutada, olgu need kas või valed. Tulevikus siirdub sõjavákke, selle järele ülikooli maj. t. õppima.

August K. — lühikasvuline shataán orduvend. Kooli õpilasperes energiline ja tähtis klassivend, sest omab „presidendi“ tooli. Saab aru ka ise oma tähtsusest, esinedes kõikjal Õpilaskonna nimel. Iseloomult hääsüdamlík, lõbus, abivalmis, kergesti haavuv ning ägestuv ja ühest äärmusest teise kalduv — meie „Ats“. Agaramaid isetegevuse juhte, kaitstes alati esijoones oma klassi huve südilt, järelandmatult. Kergesti süttib naermises, mispärast mõnikord ununeb naeru põhjus, kuid mitte naer ise. Armastab muusikaalseid tundeid väljendada oma tenoril, ning paralleelklassi juhatajale laulab tihti lemmiklaulu „Kännu kukke“. Muide kena sõber. Aga vene tütarlapseid rikuvad „presidendi“ närvid enneaegselt ära. Varem ail aastail tundus lõbusamana, aga nn. „abielumured“ ja samuti too tähtis koht õpilasperes on mõjunud tõsistunise suunas. Muu hulgas omab ärilisi kalduvusi, kuid tulevikus nii 1½ kuu pärast sammub kaitsevákke, ja siis kas astub ülikooli kõiki teaduskondi õppima või ootab valitsuse kriisi, et kandideerida riigivanema kohale.

Jaán R. — lühikasvuline, hoolas ning tagasihoidlikult vaikne klassivend. Hari-likult räägib vähe, aga kui midagi ütleb, siis teeb seda kaalutletult, mis mõjub. Aastate vältel on kokku kasvanud oma klassiga nii, et tekib tunne, nagu peaks see nii olema. Kuigi isetegevuses mitte väga aktiivne koolis, siis seda rohkem tegeleb kaitseleiidus, kus tuntud osava laskurina. Püssi kõrval on ta suuresti huvitatud raudteesajandusest, samuti agar Tartu tubakatööstuse toetaja. Muidu hää sõber sellele, kes just pole eht kiirkõneleja. Kooli lõpetamise järele siirdub kaitsevákke ja siis ... tegelikku ellu.

Hermann P. — pikakasvuline heleblond orduvanem. Tavalise hüüdnimega Hetmann ehk Bänka, nii tunneb teda klass ja ordu. Suhtub teistesse seltsimeheli-likult, kaasatundvalt, mõistvalt. Iseloomult alati lõbus, temperamentne ja huumoriküllane, sest suhtub ellu äärmiselt optimistlikult, hoides klassi meeololu alati ülevana, rõõmsana. Muuseas osav organisaator, mis ilmneb asjaolus, et käsutab poisse tundide ajal parlamentlikule istumisele, kadudes ise täielikult pingi alla. Muidu hää ja kiire kõneleja, võttes osa aktiivselt kõigist lu-

batud ja lubamatuist fütisist, omades musikaalseid omadusi lööb kaasa pidevalt kooli orkestris baritonistina, samuti laulukooris. Armastab vabu tunde, seiklusi, ekskursioone ja . . . „hullumist“. Lähemas tulevikus sammub kaitsevække, ja siis, kui see pole huumor, ülikooli teoloogiat studeerima.

V-b kl.

Raimond G. — Kritiseerib sedasinast „pedagoogilist maailma“ ja tema korraldusi, leides, et selles on temale väga palju ebamugavusi. Kõik, mis on temale „lubatud“, olgu teistele keelatud. Võiks olla nii, et ainult Raimond'il „lubatakse“ loobuda kodutöist, end klassis mugavalt sisse seada ja teisi huumorimõttes arvustada. Katsugu mõni ta patendi-õigust puutada!

Erich H. — Kui ta oli alles „väikene“, siis lootsid õpetajad, et ta on tuleviku *cum laude*, kuid nüüd olevat õpetajad selle idee unustanud. Erich siirdus õpinguult spordile ja looduse naudinguile. Hääd seltsimees, väsimatu matkaja. Tütarlapsed räägivad, et vahel ta tahtvat neid oma pilkudega hävitada. Kavatses teha „madrusepluussis“ sõjaväelist karjääri.

Leili K. — on tagasihoidlik blondiin, kelle senine elutegevus koosnes vaid kahest osast — koolitööst ja kodumajapidamisest. Armastab ka loodust.

Veera L. — Väiksema linna linnaapea suurim tütar, keda üldiselt tuntakse „Backfischeni“ nime all. Naiivselt rõõmsameelne, paneb kõik lootused oma hääle isale ja emale. Unistab peoõhtuist, lõbusast ja muretust seltskonnast, kus saaks palju nalja. On ka ise külalishahke. Kavatses jääda elama Taara linna ja astuda akadeemilisse perre.

Noora L. — elu koosneb näiliselt ainult lauludest ja lõbusast vestlusist. Äraütlematu suur mõju on temasse kaartidel. Vabad tunnid veedab Noora kaartide väljapanemise ja „nõidumisega“. Vahetundidel valmistab järgmise päeva tunde ette.

Valve L. — Filosoofiline daam, keda poisid kardavad „tähtsa näo“ pärast. Meesõpilasisse suhtub kasvatavalt, kutsudes neid rütellikkusele. Tuletab eesti poetessi L. Koidulat meelde, eriti soenguga. Koolitöö kõrval teotseb kujutava kunstiga,

mitte ise luues, vaid kõike loodut nautides ja kritiseerides.

Sints-Sinaida M. — V-b kl. kaunitar, kes kingib oma rõivastuse mitmekesisusele erilist tähelepanu. Koolitunnid veedab omaette shlaagerite laulmisega. Muide rõõmus tütarlaps, kelle eesmärgiks tantsud, laulud ja austajad.

Mahti M. — daam spordi ja olengute alalt. Ainult klassijuhataja tunnis esineb täies vormis; selle möödudes, loobub ülearustest atribuutidest, nagu põllest ja mehaanilistest manšettidest. Erilist lõbu pakub Mahtile õpetajate tüssamine. Kui õpetaja kodutööde järelvaatusel hakkab jõudma M. pingini, poeb ta pingi alla. Äratav veel tähelepanu oma terava ja kihvtise keelega, enda suhtes ei luba aga mingisugust kriitikat.

Marta P. — Tütarlaps, kellele elu on ainult oivaline liblikalend või sädelev linnulaul. Naeratusesega suhtub eluviperustesse. Armastuse asjus ei pea silmas rahvuslikku vaatekohta.

Armilda P. Ema hellitatud isemeelne tütar, kes ei tunnusta üksmeelt; hoiab kaasvõitlejaist kui kurjast eemale. Enam vihkab küll koolivormi. Keegi ei mäleta seda aega, mil A. P. oli „vormis“. Raske matel koolipäevadel teeb meelsamini kodus käsitööd.

Agathe P. Ei soovi teiste poolt koostatud kriitikat, seepärast puudub iseloomustus.

Elin V. — klassi noorim ja pikim võsu. Tema korter on vene keele kodutööde vabrik. Armastab laulda gitarri saatel Doni kasakatest ja Volgast. Erilist huvi tunneb ka võrkpalli mängudeat. Naiskonnaliige!

Hilda Ö. — Töökamaid ja vanemaid klassi õpilasi, kelle eesnärkiks on mõjuda kaasõpilasisse pedagoogiliselt õpetajate eeskujust juhitud. Muide klassi lemmikõpilane, kes katsub vältida tülisid ja konflikte õpilaste eneste ja õpilaste ning õpetajate vahel, leides alati soodsa kompromissi.

Grete P. on tagasihoidlik brunett. Kerkis klassis silmapaistvale ja kiiduväärt kohale etteütlemistega. Tema teeneks tuleb lugeda kõik klassi teenimatud „kolmed“ ja „neljad“. Kes ei oska temaga

hästi läbi saada, sellel on mitteõppimise korral „2“ kindel.

Armilde P-I. — elulähedane tütarlaps. Elab vaimustusega kaasa pidudele ja lauludele. Armastab vahel ka ise esineda soolo-ettekannetega. Oma õrna häälekese säilitamise tõttu ei saanud talvel koolis käia. Eraelus väga armas kaasini-mene, ainult koolielus vähe närviline.

Meinhard R. — Tahab näidata end elava leksikonina, mis osutub talle võimatuks. Oli omaaja isetegevuse juhte ja peokõnelejaid, kuid praegu viibib „pukusel“. Elab kogu hingega kaasa prantsuse keelele ja salongi maneeridele, kuid oma maneerid jätvavad palju soovida. Palavamaks sooviks on tal õrnema soo südameid vallutada, kuid suudab seda ainult teostada I klassi õpilaste juures. Õppivat edasi teoloogina.

Senta R. — Oma maailmas elav tütarlaps, kellest teatakse rääkida, et armastab ujnada „kodusemais vetes.“ Pallimängus olevat päris kodus.

Erna R. — aktiivne isetegevuse juht, eriti karskuspõllul. Kurameerimisse suhtub külmalt, kavatseb astuda „vanapiigade ordosse“. Alati hääsüdämlik ja vastutulelik, mistõttu on ta klassi lemmikuks.

Meeta S. — Esiteks V-b klassivanem ja teiseks armas abinaine „koolielu hädapäevil“, kus „kahe-kandidaadid“ leiavad toetust ja lohutust. Peale selle evib

tähelepandavamat kohta kooli isetegevuse alal, võideldes säääl tõe ja õiguse nimel. Kui julgeb keegi temaga võistelda, siis hakkab nutma ja kaebab ülekohtu üle. Ta on klassi lemmik-õpilasi. Ideaaliks idülliline perekonna elu, kus valitseks igavene harmoonia.

Hildegard S. — Temale on elu vihmane sügispäev, kus nukrus poeb põue ja tahaks üha unelda.

Meeta S-a. — Peale aristokraatlike näojoonte evib veel harjunud korralikkust ja heasüdamlikkust. Vahetunnid veedab aina klassis, seletades korrapidaja-õpetajale, et tunnid on veel päevaraamatusse kirjutamata.

Tamara S. — Ksõp. pealinna sfäärist. Unistab lüüriilisest elust ja truudest inimestest. Igavuse peletamiseks sööb tundide ajal võileibu ja kui see otsas, siis ütleb Grete P-le ette, kui see enam enesele ette ütelda ei saa. Klassi ainuke cum laude.

Linda V. Äratav tähelepanu oma ülvõimsa häälega, fraaside teravuste ja lõpuks kuldnööpidega, mille proov O,024. On kurb, et teised segavad ta sädelevate kuldnööpide rahu. On tulnud tötundmisele, et aina temale sünnib ülekohtu, mis-pärast langeb meeoleult tihest äärmusest teise. Arvab ka, et just temal on õrnatundeline hing, mis kergesti mõraneb.

TKK lõpetajad.

Armsad! Kolm aastat oleme ühes võidelnud, ühiste eesmärkide ja sihtide poole rutanud. Ning nüüd — elu lahutab meid, igaüks läheb oma rada. Armsad! Kolme aasta pärast tuleme aga jälle siia tagasi 1. mail 1936. — nii on meie lubadus. Seni aga võtame mälestused kaasa tüksteistest nende väheste ridade kaudu. Loeme lõbusalt neid ridu ja naeratame, kui leiame mõne valusa torke.

Salomia A. — keskmist kasvu, vaikne koolisõts. Armastab punastuda ja närveerida, ajades vastates kõik segi hirmu pärast. Muidu koolis tagasihoidlik ja veidi

ehk kinninegi. Tema tulevikukavatsused on teadmatud vist isegi lähemal seisjaile.

Aksella A. — klassi päeviku pidaja. Lühdane, ümmargune, kuldse südamega „laps kui ladva õun“. Ei ütle kunagi kellegi ksõp. halba, ja kannab meeldivaid juukselokikesi otsal. Õppetöö ei meeldivat — ennem juba kino, teater, muusika ja tants. Näitlejate seas lemmikuid. Armastab lugeda romaane. Tahab siirduda majapidamiskooli, et kujuneda korralikuks perenaiseks.

Hilde B. — kaasvõitlejad häüavad „tirtsuks“. Hääsüdämlik, tulihingeline, mitte

kuski paigal püsiv. Suurepärase joonistaja ja hää stenografist. Pääle kooli lõpetamist astub tegelikku ellu.

Gertrud H. — äge ja teravate sõnadega. Mõistab hästi saksa keelt. Kaebab ja hädaldab alati, leides, et talle ikka ja ikka ülekohut tehakse.

Selma H. — klassi laululind. Muide kaval ja terase iseloomuga. Armastab närveerida ja kinnitada igat lauset oma rahustava „noh-ga“. Pöördudes kellegi poole,

kui teised on surmtõised. Tunni ajal lõbustab teisi vahelehitsetega ja vabal ajal tegeleb ettekuulutamisega. Temamaitse on väikesed sinimütsilised koolipoisid.

Leida K. — noorim õpilane klassis. Häädämlik, veidi lapsik. Kindel cum laude. Ainukene, kes truuks jäänud pikadele juustele. Omab tütarlastest korralikumat vormirõivastust ja on eeskujuks klassile. Ei armasta puududa. Tahab edasi õppida.

Kaubanduskooli VIII lend.

- I rida: H. Baumann, G. Hintzer, H. Paju, L. Namm, H. Posti, A. Aloe, E. Joonas.
 II „ H. Mankevitš, O. Remmel, S. Hindrikson, L. Kõve, L. Kipik, E. Küsvek, A. Saar,
 A. Paurson, H. Peda, A. Reinthal.
 III „ E. Vaaks, L. Puust, B. Laud, E. Vinter, A. Jantson, E. Laas.
 Puuduvad: A. Kingsepp, S. Agu, P. Viira

püüab hellitada seda kas „härrakese“ või „prouakesena“. Pahandab eesti k. õpetaja üle, kes olevat talle „ülekohut“ teinud. Väljaspool kooli temperamentne ja lõbus. Muusikakool — tuleviku eesmärk.

Agnes J. — pruunisilmaline tütarlaps. Sale joon ja loomulikud lokid — kaks meeldivat omadust. Vaikne, kinnine, ei oma häid sõbrannasid koolis. Keelte õppimisele olevat kogu oma jõu koondanud. Tahab saada kohta ärisse.

Ethel J. — „tuvikeseks“ hüütakse, ehkki ta vist nii vaikne ei olegi. Kaasõppureid armastab ta „juudanõoks“ ja „patsatsiks“ hüüda. Närveerimine võõras, nae-

Anny K. — suurepärase kõneandega, aeglane, pisut unine, kuid äkiline tütarlaps. Vähetab tihti kortereid. Kooli ilmub alati lokitud juustega. Ei armasta vormirõivastust. Suurim puuduja klassis. Õppimine on „eraasi“ — meeldib ennem tantsumuusika ja peod. Tulevik — eeskätt lõpetamine ja siis, vahest kommertsgümnaasium.

Elisabeth K. — pisut liialdaja, häädämlik, „priske“, loomulikkude lokkidega koolisõsar. Armastab kodulinde. Koolielus vaikne ja tagasihoidlik. Seisvat oma pinginaabri mõju all. Eelistab saledat joont.

Ella K. — jonnakas, püüdlik ja auahne. Tahab korralik olla, kuid ei õnnestu hästi. Püüab teistele mõju avaldada. Veidi tujukas ja ütleb tihti teravusi. Kannab kõikjal kaasas kammi. Armastab end vaadelda peeglis. Meeldivat käsitöö.

Erna L. — kõik tunnevad „väikest pak-sukest“. Teravate silmade ja hääde lootustega õnne pääle. Vihastub kergesti ja on kindlasti tujukas. Armastab ette kuulutada. Tahab õppida majapidamist ja — ootab unistuste printsi.

Bernhard L. — viiest „rütlist“ saba-lüli, kõige väiksem. Muidu äkiline ja väga tujukas. Kuid, kes mõistab läbi saada, sellele paistab ta hääsüdamlikunagi. Suur spordifanaatik ja tütarlaste võluja. Tahab saada kõrgele, et libiseda üle kooliõnne, -õdede päade, nimelt lennuväkke. Golf-ülikonna peremees. Teeb tõsise näoga väga hääd nalja.

Helga M. — temperamentne ja kärsitu. Pähe ei taha midagi õppida. Valmistab klassile inglise ja saksa keele spikreid ning mõistab hästi vene keelt. Olles hää joonistaja, teeb puhtalt ja maitsekalt kodu-tööd. Hiljem tahab edasi õppida.

Linda N. — klassivanem. Veidi äki-line blondiin. Oli omal ajal väga korralik, kuna viimasel ajal on veidi hooletum. Tema tulevikust ei ole midagi kuulda.

Hilda P. — klassi usaldusalune, klassi kassur. Kinnise iseloomuga, auahne tütarlaps. Rääkides armastab oma lauseid kinnitada lõõva käeliigutusega. Koosolekul ja vaidluspuhkudel võtab energiliselt sõna. Väljaspool kooli on tegev mitmetes organisatsioonides.

Hilda P. — veidi tagasihoidlik, veidi äkiline, veidi teravmeelne, veidi kinnine ja enamasti valmis teisi aitama — see on iseloom. Armastab lugeda romaane ja kinnitada oma lauseid sõnadega: „Igal kella ajal.“ Muidu — kõige pikem tütarlaps klassis.

Amanda P. — mõistab jumalikult punastuda. Vihastub, kuid võõras on talle kauane viha. Näeb meeleldi oma sõna kõige peal, ja ei saa kuidagi leppida, et abiturientidel keelatakse paberi pildumine tunniajal. Lõbustab tundi oma elevust tekitavate vahelehtetega. Olevat lai tutvusringkond väljaspool kooli ja unistavat kellestki ...

Lydia P. — koolis vaikne, veidi kinnine. Hääsüdamlik. Väljaspool kooli temperamentne ja elav. Armastab käia kinos ja teatris, kuid ei puudu ka kunagi koolist. Unistab abielust — õnne talle!

Helga P. — hellitatud habras tütarlaps. Armastab lugeda romaane, eriti saksakeelseid, ja lahendada ristsõnu. Ei oma sõbranasid oma klassis, vaid eelistab II klassi „daame“. Puudub tihti ja ei tule kunagi lookimata juustega kooli. Lootvat edasi õppida.

Artur R. — auahne, teravmeelne ja uhke poeglaps. Armastab tantsida igal võimalikul ja võimatul juhul, tantsib isegi istudes. On seltskonna tööga koormatud ja kohtumees koolis. Tulevik — esimene jaamavahe kaitsevägi ja siis — peatsene abielu.

Osvald R. — kinnine, veidi jonnakas, sirgekasvuline pikk „rüütel“. Isetegevus ja ühisettevõtted on võõrad talle. Vaba aja veedab kodus õppides, või unistab raamatute juures, sest koolitöö läheb ka nii kuidagi. Laulab bassi ja meeldib tütarlastele, kes on temale aga õhk. Eeldusi sekretäriks saada, sest omab selleks ideaalset käekirja.

Aksella S. — teravmeelne ja auahne. Parim matemaatik klassis, tahab alati esikohal olla, mille tagajärjel ei taha teisi aidata. Eelistab saledat joont ja jälgib põnevusega, kui palju ta päevas suudab maha võtta, tihti küll juurde. Unistab teenistuskohast Tallinnas.

Elsa V. — omakasupüüdlik, kaval, veidi uhke, kuid siiski lõbus tütarlaps. Kindlmaid cum laude kandidaate. Hää õppiija oli varem, nüüd — veidi nõrgem. Tõendab, et ei õppivat kunagi, kuid mõistab alati.

Erich V. — loomulikkude lookidega, hääsüdamlik „sahiiivivend“. Kirjutades tõendab iga tähe olemasolu kirjas, seda kõvasti hääldades ja sõrmega ära märkides. Vastates võtab keiserliku poosi ja tõendab õpetajale alatise lausega „miks ma ei ole õppinud,“ et ta on õppinud. Muidu püüab küll õppida, kuid see jääb tihti ainult hääks ürituseks. „Eraelus“ on suur sportlane ja jõudsasti kasvava habeme omanik. Riides käib korralikult ja puhtalt — nagu sportlasele kohane. Tulevik — unistab meremehe elust.

Paul V. — äkiline, ennast hindav „sahiiv“. Armastab käsi hoida vesti taskuis ja teha tihti tõsist nägu. Ei salli, kui talle vastu räägitakse. Linnas on tuntud „kaabuga kaubamaja“ nime all. Klassi „kuld-

suu“ — sai kõnevõistlusel auhinna. Omab ka häid silmi, mis võimaldavad lugemist päri- ja vastupidi, saab sellepärast hästi „sahiivida“. Tulevik — kah ikka meri või täriseva sõjajumala igavene orjamine.

Alles siis . . .

*Kuule, kuis kutsuvad mind kabelis kellad,
kuule, kuis piilutleb sala mind surm!
Kaval ta nägu, suus sõnad õhkhellad,
silmaades lootuste udune hurm . . .*

*Kuulen ta kutseid haudvaiksest künkast,
kuulen, ta sõsinaks pigistet häält.
Salajaid pilke näengi ta silmast,
mõistan ta katseid mind kiskuda teelt.*

*Aga ei paindu, ei iial ma paindu,
iial, ei ükski mind pimesta saa!
Iial mu rajad ei teisale kandu,
iial ei võõraks jää päikesemaa!*

*Seni ma olen ja seni ma heitlen,
kuni veel usku ja kindlust on mul!
Ja kui saab selgeks, et asjata võitlen,
siis alles, kadu, käed sirutan sull!*

L. Kostabi.

Meie tänavune kirjandivõistlus.

Käesoleval aastal meie koolide vilistlaskogu poolt korraldatud kirjandivõistlust võib pidada täiesti õnnestunuks, nii õpilaste elava osavõtu kui silmapaistvate tööde rohkuse poolest.

Allpool katsun mõne joonega edasi anda neid muljeid, mida olen saanud neid töid lugedes. Arusaadavalt pean piirduma selle juures ainult üksikute töödega, kuna ruum ei luba siin kõigi juures peatuda.

Teemale „Koolinoorte isetegevusest“ on kirjutanud üldse seitse õpilast. Neist parimateks osutsid kolm: „Linna roti“, „In tyrannos’e“ ja „Riho“ tööd. „Linna rott“, milise nime taha oli peitunud III kl. õppur H. Sõber, on käsitletud seda teemat isikupäraselt. Tema töös leidub huvitavaid mõtteid, mida meie õpilaskond võiks edaspidi oma isetegevuse arendamisel arvesse võtta. Laiemalt haarab sama ainet „In tyrannos“ (M. Park), kes katsub pikemalt põhjendada koolinoorte isetegevuse vajadust ja jälgida neid põhjusi, mis mõjuvad tõkendavalt koolinoorsoo liikumisse. Kuigi selles töös õpilaste isetegevuse tegelikke võimalusi on vähe käsitletud, on töö küllaltki huvitav.

Teemat „Kodu“ on käsitletud eri viisil. Enamik neist on kirjeldised, milles püütakse manada lugeja silme ette oma väikest lapsepõlve kuningriiki. Kui seda on tehtud isikupäraselt ja kui koha kirjeldusele on seltsinud vahetuid elamusi, on töö õnnestunud. Parimaks seesuguseist kirjeldistest on „Saatuse lapse“ oma. Selles on autor suure soojuse ja südamlikkusega osanud näha ja edasi anda oma endise kodu ja selle ümbruse päikeserikas maailma, lillerikaid aasu ja „koidukauneid mängumurusid“, kus „tuuled puhusid tervisi ja lilled lehkasid igale poole laiali armastust“. Nähtud ja tuntud on kõike oma „mina“ kaudu. Sõnastus on kaunis ja pühapäevane, vastav sisule ja meeleoludele. Autor leiab ilusaid võrdlusi ja metafoore, mille abil teeb oma kirjeldised huvitavaiks ning uudseiks. Kuldnokkadest kirjutatakse näiteks järgmiselt:

„Ühe kõrge kase otsas seisis kuldnoka pesa, õigemini häll, kus sees igal kevadel pojad sirtsusid ja mille ees vana kuldnokk ladusaid villesid löi. Ja juba kümme aastat oli see kuldnokk siin pesakeses oma poegi õnnega kasvatanud. Kui ema haudus, siis isa-kuldnokk löi hommi-kust õhtuni vilega ilusaid laulusid. Kui pojad juba väljas olid, jäid isa vilelood suure töö ja hoolega vähemaks, nii et ainult koidukullal ja ja ehahelgil sai ta aega vilistada.“

Ja kui autor tahab öelda, et õues kasvas võililli, siis väljendab ta seda nii:

„Õu oli rohuga kaetud; päike oli siia-sinna seina äärde kuldnööpisid poetanud.“

Suure sisemise soojuse ja hellusega on jutustanud autor ka oma vanemaist, kes „kullakarvalisest koiduajast kustuva ehani palehigis töötasid“, ja oma väikestest vendadest.

Samasuguse subjektiivse ja vahetu kirjeldise on loonud ka „Tütarlaps Lõuna-Eestist.“ Nagu „Saatuse laps“ nii vestab temagi meile oma lapsepõlve kunglast, selle vahega, et ta on jutustanud rohkem üksikuist

sünnimüsimist, lapsepõlve päkapikumuredest ja -rõõmudest.

„Nahkhiire“ „Kodu“ on looduse-tundja ja -armastaja kirjutatud. Autori stiil on tabav, kujukas ja värske. Näit. „Hommiikul algas päike oma teekonda; ta tuli kui Jumala poeg, laskis oma halastava pale paista me üle, venitas heinakõrt, täitis kuldkollase viljapääd tiheidalt teradega ja peletas minema külmataadi, nii et võisime jälle paljajalu lipata.“ Leidub häid tähelepanekuid oma kodutalust ja selle ümbrusest, näit. ühe suvipäeva kirjeldis, mil „lillevars on sunnitud longu vajuma täitunud õiekobara all,“ mil „putukad ja mardikad uinuvad lillede uimastavast vaigulõhnast ja metsmesilane lendab sumiseses lilleit lillele ja täidab oma noka õietolmuga“.

Objektiivsema vormi sama teema jaoks on valinud „Trikla“ ja „Andres Ahvenas“. Nad on põiminud oma teosesse väikese lihtsa faabula ja sidunud seega kirjandi juba piiritletud ajaga. Mõlemas kirjandis jutustatakse noortest gümnaasiastidest, nende saabumisest kaugemalt koolilinnast kodutallu. Nendes jutukan-gelastes võib kergesti ära tunda autoreid endid.

Veelgi novellilistlikuma vormi on valinud „Sorry boy.“ Ta jälgib ühe opereeritud koolipoisi Leksi siseilma, tema tundeid ja meeleolusid viimasel päeval enne haiglast lahkumist. Selle päätegelase siseilma vaatlusele seltsib häid ning tabavaid tähelepanekuid Leksi ümbritsevast välisilmast, tema haiglakaaslasist ja -personaalist. Me kuuleme professorist, „keda kirub iga haige, kuid kelle juurde siiski tullakse abi otsima Soomest ja Saarest“; kuuleme Leksi voodinaabrist, „kes põeb kurja haigust“ ja kes juba lähemal päevil peab lahkuma haiglast „keldri kaudu“, s. o. surnuna; kuuleme ka lohakast ööpõetajast Ludmillast, „kes käitub haigetega otse brutaalselt“ ja paljudest teis-test. Kõik nad on elustatud lugeja silma ette mõne üksiku tabava lausega. Kodu on aga novelletis selleks

tulipunktiks, kuhu koonduvad kõik Leksi mõtted ja tundmused.

Töö ainukeseks puuduseks võib ehk pidada liigset refleksiooni isakodu üle; mis nõrgendab töö tihedust ja mida on mahutatud töö algosasse nähtavasti ainult päälkirja suuremaks õigustamiseks. Aga neid osasid võib kärpida, ilma et töö selle all kannataks.

„Porimõisa“ autor oma kirjandis on osanud manada lugeja silmi ette võrdlemisi elutruu pildi ühest Mulgi-maa omapärasest nurgakesest. Me tutvume Porimõisa taludega, selle nurmedega ning põldudega, karjamaade ning metsadega; samuti saame häiks tuttavaks Porimõisa kolme talu inimestega, kuuleme nende möödani-kust ja tänapäevast, nende röömudest ja muredest. Seda võimaldab meile autori osav sulg. Tema stiil on viimistletud. Tundub, et autoril on teravad meeled looduse jälgimisel ja kirjeldamisel, eriti arenenud on tal nägemismeel. Nagu Tuglas või M. Under tarvitab „Aadu Lohvi“ palju oma kirjeldistes värvi, ja need on alati täistoonid: punane, sinine, roheline, kollane jne.

Ainult kompositsioonilt tundub teos kunstlik. „Porimõisa“ autor on harrastanud tihti oma varasemais töis raamjutustise vormi („Hommikune koolitee“, „See oli lapsepõlve päikeserikas maailm“), ja hää eduga, vältides seega šablooni. Ta nagu häbeneb tarvitada igäuhele kättesaadavat otsest jutustamisviisi ja otsib seepärast aine huvitavamaks muutmiseks uusi võtteid. Seegi kord on autor tahtnud tutvustada lugejat Porimõisa ja selle asukatega kaudselt. Ta lasseb nimelt selleks kahel koolisõsaral rännata raudteejaamast kodukülla ja ühel neist vesta matka kestel kõigest, mis puutub Porimõisasse. Aga tundub ebausutavana säärane pikk jutustamine (umbes 12 lk.), liiatigi

kuna juttu ei katkestata kogu matka kestel ei jutustaja ega kuulaja poolt ainustki korda. Et teost teha usutavamaks, seks tuleks ta ümber komponeerida, mida autor võibolla olekski teinud, kui kirjandi esitamise tähtpäev ei oleks üllatanud järsu saabumisega (nii et autoril aja võitmiseks tuli kasutada isegi posti abi).

Palju on esitatud töid ka päälkirja all „Juhtumus“. Aga nii häid ja esileküündivaid nende hulgas ei ole kui eelkäsitletud ringis („Kodu“). Parimaks nendest on hinnatud „Villu“ oma, kaunis tõepärane ja huvitav jutustis poiste seiklustest ühel suvisel õhtupoolikul, mis oleks võinud lõppeda õige traagiliselt. Eriti ülesehituselt on töö hästi õnnestunud. Ka „Prontosauruse“ „Juhtumus“ on huvitav ja mõnuga loetav. See on reibas jutustis sellest, kuidas poiss metsas käib jõulukuuske „varastamas“ ja missugused üllatused teda seejuures tabavad.

Need oleksid mõned paremad ja tunnustust väärivamad tööd. Loomulikult on veel teisigi häid kirjandeid, mida osutab juba 22 auhinda. Tänavune kirjandivõistlus on äratanud meie õpilaskonnas elavat huvi ja elevust. Nii paljudki ootasid põksuvate südametega võistluse tulemuste avaldamist meie kooli aastapäeva aktusel. Soovin kõigile võistlusest osavõtnuile õnne ja loodan, et võistlus tuleval aastal ei leia vähem hoogu ja innustust õpilastes. Ühtlasi kasutan siin juhust tänada kooli nimel meie kooli vilistlaskogu, kes juba teist puhku on korraldanud meie õpilastele nii huvitava jõuproovi vaimsel alal; eriti tänan vilistlaskogu esimeest hr. P. Kanarikku, kes on anetanud neiks võistlusteks omalt poolt rikkaliku kogu kirjanduslikke teoseid, võimaldades seega suuremal arvul võistlustööde auhinnastamist.

H. Jänes.

Õppekäik Saadjärve kalakasvatuse.

Ühel õhtupoolikul kell 3 õpilasi kogub kooli õue, peajasjalikult kommertsgümnaasiumi II-test klassidest* Saabub auto ja varsti vurab ta jälle minema, peale võttes 31 õpilast ja õpetaja pr. Milleri. Autos valitses kogu sõidu kestes lõbus tuju ning lõpuks jäädakse ootama, millal tuleb nähtavale Äksi kiriku torn, sest siis oleme ka kalakasvatuses, milline asub just kiriku »külje all«. Sõites pannakse veel tähele, et sõidame üle kodumaa ilusamate ja tüüpilisemate voorte.

Kell kolmveerand neli saabume pärale. Vastu võtab meid kalakasvatuse juhataja hr. Johanson. Lahkume autost, ja paarkümmend sammu ning olemegi kalakasvatuse hoone uksele. Astume sisse. Pr. Miller hakkab meile seletusi jagama hr. Johanson'i lahkkel kaasabil. Ukse kõrval paremat kätt asuvad kaks akvaariumi üksteise pääl, mõlemad väikesi siiamaimi täis. Järgneb neli pikka madalaäärega kasti. Esimeses kastis ei asunud midagi, teistes asusid traatvõrgud, nende pääl lõhemunad (pärit Soome Laadoga järvest). Võrgu aukudest tungib läbi vesi, nii et munad, mis ise liikumatult seisavad, on alati ümbritsetud värske veega.

Lõhi (*Salmo salar* L.) on mere kala ja tuleb tavaliselt kudema jõgedesse. Aga Laadoga järv on suur ja säääl on aastasadade jooksul arenenud üks liik järvelõhesid. Kalamehed tahaksid meeldi ka meie Eesti järvedes seda järvelõhe kasvamas näha, sellepärast on lõhemari sügisel juba toodud Soomest; talve läbi seisid munad kalamajas soodsates tingimustes, nüüd kevadisel jäälagunemise ajal kooruvad munadest maimud ja need paigutatakse järvedesse.

Edasi kahel järgmisel kastil olid augud põhjas, aukude kohal olid pudelid (umbes »tsetvertnoi« suurused allapoole pööratud kaelaga ja ilma põhjata). Nendes pudelites ehk aparaatides asuvad Peipsi siia ehk ihese sugutatud munad.

Peipsi siig (*Coregonus maraena* Bl.) kudeb peajasjalikult okt. ja nov. kuus. Järvest marja kalakasvatuse ei võeta, sest ei ole kindel, kas see mari ka sugutatud on. Sellepärast toimeatakse siis Peipsi kaldal marja kunstlikku sugutamist. Elusast emakalast surutakse mari pange, isakalast pressitakse niiska samasse nõusse, segatakse sugurakud segi hariliku kana-sulega ja nii saab sugutatud suurem osa marja, mõnikord isegi 100%.

Sarnase kuiva kunstliku sugutamise leiutas umbes 70 aasta eest venelane Vrashski, kes on omal ajal studeerinud Tartu Ülikoolis ja hiljem katsetanud ja töötanud oma kalakasvatuses Novgorodi kubermangus.

Talvel hukkub järvedes ja jõgedes palju kalamarja. Et aga Peipsi siia sugu Eesti vetes ei väheneks või sootuks ei kaoks, sellepärast hoitakse siiamarja üle talve kalamajades voolavas vees, mis paneb ühtlasi marja liikuma.

Saadjärve kalamajas juhitakse järvest tulev vesi esmalt suurtesse reservuaaridesse kus vesi kurna abil puhastatakse. Siis edasi läheb vesi torustiku kaudu kastides seisvatesse marja-aparaatidesse alt kaela kaudu sisse. Nii paneb vesi aparaadis marja liikuma ja voolab ise alatasa üle aparaadi serva tagasi alla veekasti. Kastidest juhitakse vesi kanalisatsiooni kaudu hoone eest mööduvasse ojasse. Nii voolab vesi neis aparaatides püsivalt sügisest kevadeni.

Munast koorunud maimud kantakse ühes veevooluga aparaatidest veekastidesse, kus neist meie külaskäigu ajal juba mõni tuhat näha oli. Maimu kalamajas ei toideta. Lõhe maimudel näiteks on endil kurgu all rebukott ühes toidutagavaradega kaasas. Väljaarenenud maimud (umbes 1 sm pikkused) lastakse Saadjärve, Keeri, Pangodi ja teistesse järvedesse.

Üks aparaat mahutab harilikult 150000—180000 munakest, ühte liitrisse mahub neist umbes 420000.

Sel aastal oli Saadjärve kalakasvatuses üle talve ligi 1 miljon muna. Eelmistel aastatel aga andis siiamarja üle talve hoidmine suurt tulu Tartu Kalakasvatajate Seltsile, kelle omandus ka Saadjärve kalamaja, ja rohkesti välisvaluutat riigile. Siis müüdi miljonite viisi kalamarja välismaale, nimelt nendesse maadesse, kus siiamari liiga kõrge vee tõttu talvel hukkub, näiteks: Šveitsile, Hollandile, Poolamaale j. t. Praegu töötatakse aga Eesti kalamajades ainult kodumaa kalaasjanduse kasuks. Peipsi siig kasvab kaunis aeglaselt. Üheaastaselt on ta keskmise rääbise suurune, kahe kilo raskune siig on aga 8—10 aastat vana.

Hoonest väljudes oli meil vaba aega, mille veetsime ilusal Saadjärvel. Linna jõudsimise tagasi õhtul kella 7-meks, tuju kõigil häa, mõnel isegi väga häa.

Elmar Püssa.

„Iloli“ kolm aastat.

Käesoleval kevadel möödub 3 aastat „Iloli“ esimese numbril ilmumisest. Värviküllasemalt ja pildirikkamalt kui ükski teine ettevõtte kajastab selle ajakirja 3 aastakäiku meie kooli saavutisi ja otsinguid. Nende aastate kestusel on ajakirja arvurikkail lehekülgedel ilmunud õpilaste parimaid jutustisi, novelle, luuletisi. Neile lisanduvad veel artiklid noorsooliikumisest, rahvuskõsimisest, keeleuuenemisest, reisikirjeldused, ülevaated, arvustused, malenurk, ülevaatluk kroonika osa jne. Tuleb täie õigusega sedastada, et kõik need noorte kirjanduslikud ja publitsistlikud enesevaldused jäävad ilmekamaiks dokumentideks kooli isetegevusest 3 aasta jooksul.

Pole huvitusetä pilku heita „Iloli“ minevikule, mis on täis rasket võitlust eeskätt majandusliku surutisega. Seni on „Iloli“t välja antud üldse 234 lehekülge. Seega keskmiselt 78 lehekülge aastas. Kõige õhem on esimene aastakäik, 32 lk. Mahukamaks aastakäiguks osutub kolmas (1931 ja 1932.), milles on 96 lk.

Kolme aasta jooksul on „Iloli“ olnud kolm toimetajat. V. Mandel toimetas 1930 ja 1931. aastakäigud, kogusummas 65 lk. ehk 28%, A. Juks 1931. sügisnumbri, kogusummas 16 lk. ehk 7% ja K. Lipping 1932. aastast käesoleva ajani 153 lk. ehk 65% kogu „Iloli“ lk. arvust.

Väljusest ja sisult on ajakiri meie põuases noorsooajakirjanduses omapärasemaid väljaandeid. Kui paljude noorsooajakirjade võrgudel ilmuvad peamiselt vanemate inimeste poolt kirjutatud kuivad teadusliku laadiga artiklid, siis „Iloli“ lehekülgedel hõõgub eeskätt noorte oma loomingut, täis lapselikku ülimeelikust, puberteediajajärgu otsimisi ja kannatusi. Sellest vaatepunktist lähtudes ei saa üldse võrreldagi „Iloli“ numbreid „Kevadiku“ või „Eesti Noorusega“.

Suure rõõmuga tuleb märkida asjaolu, et „Iloli“ kaastöölise pere on alati olnud rohkearvuline — kirjutajaid leidub igast klassist. Sellest lakkamatust huvist oma asja vastu kõneleb „Iloli“ kaastöölise nimestik. Seni on siin 55 õpetajat, vilistlast

ja õpilast omi mõttereelvi teritanud. Mainime need: E. Ahas, E. Allik, A. Bluum, A. Hint, E. Entson, L. Ennel, R. Janno, H. Jänes, A. Juks, E. Kalamees, A. Kaukas, A. Karin, L. Kostabi, K. Kriegerberg, L. Krisger, F. Kuhlbach, E. Kuus, E. Kõrgerahu, H. Laas, L. Liigand, E. Linnamägi, K. Lipping, O. Luts, H. Neider, S. Nieländer, V. Mandel, K. Mihkla, L. Mist, V. Mikelsaar, B. Meos, E. Moss, F. Must, H. Tammur, A. Taska, J. Taul, L. Teder, K. Tennosaar, A. Tonska, V. Toom, M. Truus, M. Tõnisson, V. Tubin, M. Park, Arn. Peets, H. Peets, K. Sogenbits, E. Soonberg, M. Simtman, P. Viira, K. Väarsi, A. Väljaots, M. Ratnik, L. Rebane, L. Rips, Tr. Ottson.

Mis puutub lugejaskonda, siis võib ütelda — see moodustub meie kooli õpetajast, õpilastest ja vilistlastest. Viimaste suhe „Iloli“sse osutub küll kaunis jahedaks. Ajakirja minek's ei ole olnud kunagi suuri kõikumisi. On kujunenud kindlapiirilise „Iloli“ ostjaskond. Erilist suurt huvi ajakirja vastu tunnevad III ja IV kl. õpilased.

Pole huvitusetä märkida, et „Iloli“ peamiselt levib üksiknumbrite kaudu, kuna tellimisi on vähe. Suurema osa tellijast moodustavad õpetajad ja mõned väljaspool kooli asuvad isikud.

Lõppeks tuleks öelda — Tartu Kõrgeõppemäe ja Kaubanduskooli isetegevuse järjekindlal arenemisel on „Iloli“ elustava ning õhutava tuletoojana olnud juhina ees. Aga ka noorte kirjanduslikke võimeid on ta igakülgselt kultiveerinud. Õpilased otse sööstuvad kogu oma ründamisnuga ajakirjasse, loevad teda tõise andumuse ja asjalikkusega, sest säält leiavad nad oma soole ja eale vastavat lektüüri.

Et ajakiri „Iloli“ võiks ka eelolevatel aegadel TKG ja KK noorte arengus tähtsa kasvatusliku ning õpetusliku mõjutegurina üha tõusvas suunas edasi sammuda, koonduge tihedatesse toetajate ridadesse kõik, nii õpilased, õpetajad kui ka vilistlased. Olgu järgnevad kolm aastat veelgi edurikkamad möödunud.

K. Lipping.

Malenurk.

„Iloli“ originaal.

Lahendus.

Valged: Ka1, Oe4, Rd5, Ee2, b2 ja c3.
Mustad: Ka5, Vg6, Rb4 ja Ea4.

Mustad algavad ja kaostavad kahe käiguga.

1. Vg6 — g1 + Oe4 — b1.
2. Rb4 — c2 + +.

Koostanud: K. Kriegerberg, III-b.

Kroonika.

Spordist TKG ja TKK.

Hiljuti korraldatud sise-kergejõustiku võistlustel saavutati järgmisi tagajärgi:

A klassis.

Kõrgushüpe hooga.

1. Sild II-a — 1.55 m.
2. Kuhlbach IV-a — 1.45 m.
3. Grassman V-b — 1.45 m.

Kõrgushüpe hoota.

1. Pikkat IV-b — 1.35 m.
2. Karoles III-b — 1.25 m.
3. Savisaar IV-a — 1.15 m.

Kooli meistermeeskond võrkpallis (III-b).

Kaugushüpe hooga.

1. Kirves II k. — 5.05 m.
2. Luik III-a — 4.70 m.
3. Sild II-a — 4.58 m.

Kaugushüpe hoota.

1. Pikkat IV-b — 2.68 m.
2. Luik III-a — 2.66 m.
3. Sild II-a — 2.57 m.

Kolmikhüpe hoota.

1. Sild II-a — 8.20 m.
2. Karoles III-b — 7.82 m.
3. Luik III-a — 7.77 m.

Kassihüpe.

1. Sild II-a — 1.65 m.
2. Pikkat IV-b — 1.60 m.
3. Kadde IV-b — 1.60 m.

500 mtr. jooks.

1. Lulla II k. — 1.37,9 sek.
2. Enno II-a — 1.40,2 sek.
3. Kadde — 1.41,1 sek.

Kartuli-jooks.

1. Pehka IV-b — 31,8.
2. Kadde IV-b — 31,9.
3. Enno II-a — 33,0

Teatejooks 4 × saalipikkus
(17 m)

1. IV-b — 12,5 (Kadde, Pehka, Salve, Pikkat).
2. IV-a — 12,9 (Soosaar, Lepik, Paju, Savisaar).
3. II k. — 13,0 (Lulla, Kivastik, Kirves).

B klassis.

Kõrgushüpe hooga.

1. Kivivare I-b — 1.40 m.
2. Juks II-b — 1.35 m.
3. Reiman I-b — 1.35 m.

Kõrgushüpe hoota.

1. Toots II-a — 1.10 m.
2. Tenson II-b — 1.10 m.
3. Kivivare I-b — 1.05 „

Kaugushüpe hooga.

1. Priks II k. — 4.41 m.
2. Tenson II-b — 4.40 m.
3. Hindrikson II-a — 4.23 m.

Kaugushüpe hoota:

1. Reiman I-b — 2.41 m.
2. Kivivare I-b — 2.40 m.
3. Tenson II-b — 2.38 m.

Kolmikhüpe hoota.

1. Priks II k. — 7.70.
2. Tenson II-b — 7.20 m.
3. Reiman I-b — 7.20 „

Kassihüpe.

1. Reiman I-b — 1.30 m.
2. Juks II-b — 1.25 m.
3. Hindrikson II-a — 1.25 m.

500 mtr. jooks.

1. Juks II-b — 1.42,2
2. Kivivare I-b — 1.45,0
3. Priks II k. — 1.49,0

Kartulijooks.

1. Juks II-b — 34,6.
2. Hindrikson II-a — 34,8.
3. Priks II k. — 35,1.

Naisalad.

Kaugushüpe hooga.

1. Jakobson II-b — 3.48 m.
2. Ottas IV-a — 3.25 m.
3. Sutt II-b — 3.10 m.

Kõrgushüpe hooga.

1. Ottas IV-a — 1,25 m.
2. Jakobson II-b 1.20 „
3. Vengerfeldt II-a 1.10 m.

Teatejooks 4 × saali pikkus.

1. II-b — 13,9 (Sutt, Jakobson, Puksing, Meister).
2. IV-a — 14,0 (Ottas, Peik, Laurson),

3. III-a — 14,3 (Kõdar, Malsup, Anton, Soonvald).

Huvitav nähtus noorte teatejooksu juures oli see, et 3 esimest teate-naiskonda jooksid 3 korda kõik 14 sekundi sisse, alles neljandal jooksul selgusid kohtade järjestus ja seegi vaid napilt.

Punkte kokkuvõttes said kõige enam II-a 92 punkti, siis II b 82 punkti, 3. IV-b 62 punkti, 4. II k. 57 punkti, 5. I-b — 51 punkti. 6. IV-a 40 punkti.

Seega on paremad spordi-klassid II-a, II-b ja IV-b.

Spordiringi juhataja
Ed. Soosaar.

Kirjandivõistluse tulemused.

Käesoleval aastal vilistlaskogu poolt korraldatud võistlusel tunnustati auhinna vääriliseks järgmiste õpilaste kirjandid:

Autori nimi	Autori varju-nimi	Klass	Auhind	T a s u
Aleksander Puutsa	Sonny boy	IV-b	I	10 kr. + Põllumehe käsiraamat
Salme Nieländer	Adu Lohvi	III-b	II	5 kr. + Metsanurga „Arraste ja pojad“
Hilda Sõber	Linna rott	III-a	III	5 kr.
Meinhard Park	In tyrannos	III-b	III	5 kr.
Marta Kanna	Saatuse laps	I-k	I	10 kr. + Mälgi „Läbi õõ“.
Joh. Virks	Villu	II-b	II	3 kr. + Mändmetsa „Kog. teosed I—II“.
Paul Naulin	Prontosaurus	I-k	III	Dickensi „Oliwer Twist“.
Endla Poolakese	Hela	I-a	ergutus-	} Mitmesugused kirjandus-teosed.
Marta Kase	Meritütar	I-b	„	
Arnold Reiman	Do X	II-a	„	
Lilli Ilves	Kuldrannake	II-a	„	
Leida Martinson	Luulelend	III-a	„	
Voldemar Toomik	Andres Ahvenas	III-b	„	
Anast. Parv	Evi	III-b	„	
Ermil Allik	Nahkhiir	III-b	„	
Fedja Kuhlbach	Riho	IV-a	„	
Virve Mikkelsaar	Tütarlaps L.-Eestist	IV-b	„	
Karl Lipping	Tühitöö	V-b	„	
Vilma Priks	Monika	I-k	„	
Hans Kõiv	Trikla	II-k	„	
Herbert Kartau	Läänekiirrong	II-k	„	
Paul Viira	K. Virsik	III-k	„	

Kui arvestame I auhinna — neljaks, II — kolmeks, III — kaheks ja ergutusauhinna — üheks punktiks, siis omavad üksikud klassid järgmisel määral punkte:

- 1) III-b — 8 p.
- 2) II-k — 6 p.
- 3) IV-b — 5 p.
- 4) II-b — 3 p.

5) III-a — 3 p.

6) I-k — 3 p.

7) II-a — 2 p.

I-a, I-b, V-a ja III-k omab igaüks ühte punkti

Vastutav ja peatoimetaja: K. Mihkla. Majandusjuht: E. Moss. Kunstiline nõuandja: E. Ahas. Kirjanduslik nõuandja: H. Jänes. Tegev toimetaja: K. Lipping. Toimetuse sekretär: A. Pruvel. Laekur: E. Ronk. Talituse juhid: B. Meos, M Park, H. Posti ja M. Ratnik. Väljaandja: TKG ja KK Õpilaskond.

Tartu suurnäitus

peetakse 25.—28. augustini 1933. a.

Kavas:

Põllumajandus.

Tööstus.

Ühistegevus.

Kodukultuur.

Samal ajal Tartus

„Eesti Nädal“.

Esimestele ülesandjatele kindlustatakse paremad kohad. Rutake ülesandmisega!

Lähemaid teateid saab näituse büroolt (Tartu Maa-
valitsus, Promenadi 2, tuba 17, tel. 1-01).

Eesti Põllumeeste Selts Tartus.

Tegelikkude tööde võistluste päev peetakse Tartus 11. juunil.

FOTO A. LOMP

Grupid, portreed
ja suurendused.

ÜLIKOOLI 3

TELEFON 253

Hind 35 senti.